

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ**

**СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМ ТА
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИМ БІЗНЕСОМ**

МАТЕРІАЛИ

**VI Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів, аспірантів та молодих вчених**

26 вересня 2014 р.

Рекомендовано до друку
вченою радою економіко-
правового факультету
Маріупольського державного
університету
(протокол № 1 від 02.09.2014 р.)

Маріуполь 2014

Сучасні технології управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції 26 вересня 2014 р. – Укл.: Перепада Ф.Л., Авдан О.Г., Геращенко О.О., Ізотова Ю.А., Осипенко К.В.; За заг. редакцією к.е.н., доцента Мацуки В.М. – Маріуполь: МДУ, 2014. – 169 с.

Конференція присвячена проблемам розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу на національному й міжнародному рівнях, аналізу сучасних тенденцій управління цими галузями економіки в умовах глобалізації світового господарства, участі України на світовому туристичному та готельному ринку, соціально-економічним передумовам розвитку етнотуризму, а також проблемам підвищення ефективності функціонування туристичного та готельно-ресторанного бізнесу.

В роботі конференції беруть участь студенти, аспіранти, молоді вчені.

Головні напрямки роботи конференції:

- організація обслуговування в туристичному і готельно-ресторанному бізнесі;
- особливості управління маркетинговою діяльністю підприємств сфери туризму та готельно-ресторанного бізнесу;
- впровадження сучасних технологій управління людськими ресурсами організацій сфери туризму та готельно-ресторанного бізнесу;
- сучасна система регулювання міжнародної туристичної і готельно-ресторанної індустрії;
- актуальні питання природокористування та охорони навколишнього середовища в контексті розвитку туристичного потенціалу України;
- правові засади регулювання туристичної індустрії та готельно-ресторанного бізнесу;
- брендинг і промоушен сучасних підприємств туристичної індустрії.

Організаційний комітет конференції ставить перед собою такі завдання:

- обмін практичними і теоретичними напрацюваннями учасників конференції в області вивчення особливостей управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом;
- розробка напрямів управління і розвитку туризму та готельно-ресторанного бізнесу в сучасних умовах функціонування національного й світового господарства.

Троценко В.В.,	Современная система регулирования туристической и гостинично-ресторанной индустрии Испании.....	113
Трусова В.С.,	Україна на світовому ринку туристичних послуг.....	115
Узун В. В.,	Розвиток туристичної сфери в Україні.....	116
Уланова Ю.О.,	Проблеми розвитку міжнародного туризму в Україні.....	118
Холкін А.С.,	Сучасна система регулювання міжнародної туристичної і готельно – ресторанної індустрії.....	119
Чубенко О. С.,	Організація та забезпечення безпеки в готельно-ресторанному бізнесі та індустрії туризму.....	121

СЕКЦІЯ

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ»

Надежденко А.О.	Механізм реалізації екологічної функції держави.....	123
Горжинська К.В.	Екологічний туризм в Україні.....	125
Дворніченко Ю.І.	Особливості розвитку екотуризму в Україні.....	126
Загаздзіна К.Д.	Особливості процесу створення та формування попиту на інновації....	128
Коваленко Н.С.	Актуальні питання природокористуванням.....	129
Сарри А.В.	Геомаркетинг в екологічному туризмі.....	131
Яковлева Н.В.	Формування системи екоменеджменту в Україні.....	133

СЕКЦІЯ

«ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ»

Годованик С.В.	Рада безпеки ООН як інструмент кризового менеджменту у збройних конфліктах.....	135
Іванюта Н.В.	Право на судовий захист: загальнотеоретичний аспект.....	136
Квач С.С.	Конституціоналізація права як загально-правова категорія.....	138
Колосов Р.В.	Деякі особливості правового статусу учасників туристичної діяльності України та органів, що здійснюють регулювання в галузі туризму.....	140
Мамедова А.І.	Роль посадових осіб у вирішенні конфліктів в системі місцевого самоврядування.....	142
Ніколенко Л.М.	Визначення правового прогнозування.....	144
Веселов Ф.Ф.	Поняття та методи державного регулювання туризму в Україні.....	145
Марков В.А.	Перспективи розвитку транспортної сфери в Україні.....	146
Павлюченко А.К.	Ліцензування та сертифікація туристичних послуг в Україні.....	148
Поліщук А.В.	Інвестування регіональної економіки та її ефективність в Україні.....	149
Помазан О.В.	Напрями сучасної державної регіональної політики.....	151
Седьмова М.В.	Організаційно-економічні та правові заходи щодо вирішення основних проблем в туристичній сфері.....	153
Серкутан Н.О.	Вплив кризи на розвиток готельного бізнесу.....	154

СЕКЦІЯ

«БРЕНДІНГ І ПРОМОУШЕН СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ»

Андан О.Г.	Переваги використання бренду туристичними підприємствами.....	156
Карпукіна Ю.С.	Базові технології менеджменту.....	157
Кулікова Ю.В.	Менеджмент реалізації туристичного продукту на ринку послуг.....	159
Кушнір Х.П.	Аналіз брендінгу компанії «Тет тур».....	161
Лисенко О.В.	Привабливість та негативні фактори ребрендінгу в ресторанному бізнесі	162
Петриченко А.С.	Шляхи вдосконалення системи менеджменту підприємств готельного господарства.....	164

СЕКЦІЯ «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ»

НАДЕЖДЕНКО А.О.,
к.и.держ.упр., старший викладач кафедри
конституційного, адміністративного та
міжнародного права
Маріупольського державного університету

МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

Серед актуальних та загальнотеоретичних проблем, що мають важливе науково-практичне значення суттєве місце належить екологічній функції Української держави, яка, перш за все спрямована на охорону природи і забезпечення раціонального використання природних ресурсів. Порівняно новим явищем у конституційній регламентації функцій держави стало закріплення в Конституції України 1996 р. екологічної функції (ст. 16, 50, 85, 92, 106, 110 та ін.). Стаття 16 Конституції України регламентує, що забезпечення екологічної безпеки та підтримання екологічної рівноваги на території України, а також подолання наслідків Чорнобильської катастрофи - катастрофи планетарного масштабу, збереження генофонду українського народу є обов'язком держави. Екологічна функція держави лише в останній разі стає предметом спеціального наукового дослідження. XXI століття породило проблеми, які стосуються не лише окремих держав чи окремих регіонів, а й людства у цілому. На даному етапі найбільшого загострення набули стосунки людини та природи. Використання природних ресурсів надзвичайно позначилося на якості життя людей, проте економічне зростання, яке зорієнтоване на кількісні показники, зрештою призвело до глобального забруднення навколишнього природного середовища, а подекуди до неворотних наслідків, зокрема, змін характеристик не тільки окремої місцевості, а й в цілому Землі.

Досвід багатьох країн свідчить про те, що загальнодержавний рівень є визначальним у регулюванні відносин, які виникають у сфері взаємодії суспільства і природи, але цим не обмежується вирішення всіх питань охорони довкілля, утвердження екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів тощо.

Екологічна функція держави, тобто основні напрями її діяльності, як внутрішньої, так і зовнішньої екологічної політики, повинні спрямовуватися саме на її забезпечення організаційно - правовими засобами реалізації, а в разі її порушення і захисту передбачених Основним законом і чинним законодавством суб'єктивних прав і свобод людини і громадянина, їх законних екологічних інтересів, повинні належати до пріоритетів реалізації екологічної політики держави, передбачених ст. 3 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» в частині гарантування екологічно безпечного середовища для життя і здоров'я людей, пріоритетності вимог екологічної безпеки, обов'язковості дотримання екологічних стандартів, нормативів і лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської, управлінської та іншої діяльності.

При цьому екологічні права, передбачені ст. 9 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» (на екологічну безпеку, екологічну інформацію, екологічну освіту, суспільну екологічну експертизу, реалізацію екологічних заходів, використання природних ресурсів, участь в екологічних об'єднаннях, обговорення екологічно значущих рішень, відшкодування збитків, заподіяних небезпечною дією на довкілля), забезпечуються певними державно-правовими гарантіями, зокрема проведенням широкомасштабних державних заходів щодо підтримки, відновлення і поліпшення якості навколишнього середовища в системі засобів реалізації екологічної політики держави.

Держава не лише зобов'язана гарантувати своїм громадянам реалізацію екологічних прав, наданих їм законодавством, а й забезпечити відновлення порушених прав і свобод, і захистити їх у судовому порядку відповідно до законодавства України (ст. 11 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»).

Тому відсутність відповідних заходів у програмному документі, який визначає національну екологічну політику, є неприпустимим і піддає в цій частині корекції ВРУ України, передбачивши відповідні заходи, які мали бути спрямовані на реалізацію і захист екологічних прав громадян відповідно до вимог національного екологічного законодавства, передбачивши відповідні та конкретні правові гарантії серед основних пріоритетів національної екологічної політики, визначених Основними напрямами як на національному, так і транснаціональному рівнях, ґрунтуючись на принципах і вимогах міжнародних конвенцій і договорів в екологічній сфері.

Організаційно-правові основи забезпечення державної екологічної політики направляються на визначення трьох основних рівнів управління: а) національного; б) регіонального; в) місцевого (локального). Такий трирівневий функціональний розподіл управління не забезпечить ефективну реалізацію державної екологічної політики, оскільки текстова екологічна діяльність місцевого рівня управління не містить належних положень і позицій щодо: функцій забезпечення і захисту екологічних прав громадян за місцем проживання і

життєдіяльності, забезпечення реалізації екологічної політики України у співвідношенні з місцевою екологічною доктриною, яка затверджується у складі місцевих екологічних програм, забезпечення екологічного інформування, визначених законодавством суб'єктів, організацій функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем.

Проблематичним є здійснення реалізації відповідних рішень екологічного спрямування місцевих рад, організацій проведення державної екологічної експертизи, публічних громадських екологічних слухань, програм і проєктів, розміщення об'єктів, здатних негативно впливати на якість навколишнього природного середовища, що створюють екологічну небезпеку для життєдіяльності населення, організацію формування і використання місцевих екологічних фондів, організацію та координацію діяльності місцевих органів управління, підприємств, установ і організацій, розташованих на території місцевої ради, незалежно від форм власності та підпорядкування у частині реалізації екологічної політики держави тощо.

Ще меншою мірою враховані особливості пооб'єктного екологічного управління щодо функціонуючих еколого - небезпечних підприємств і об'єднань, здатних посилювати рівень екологічної небезпеки або викликати настання надзвичайних екологічних ситуацій. Як свідчать дані виконання «Заяви про політику у сфері екологічного управління на підприємствах», прийнятої на конференції «Довкілля для Європи», яка відбулася в 1998 р. у м. Орхус (Фінляндія), на якій міністри в галузі охорони навколишнього природного середовища зобов'язалися прискорити, поліпшити й енергійно підтримати реалізацію ефективних заходів і систем екологічного управління на підприємствах країн Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії, це не призвело до помітного посилення державної підтримки зазначеного управління.

Як свого часу зазначалося у спеціальній літературі, на сьогодні в системі загального корпоративного управління України функціонує комплексна система управління раціональним використанням ресурсів, яка за своїм змістом не відповідає як вимогам Європейського регламенту 1836/93, так і міжнародним та державним стандартам серії ISO 14000 (ГОСТ ISO 14000), а тому проблема полягає у перетворенні діючої системи корпоративного управління ресурсовикористання на корпоративну систему екологічного управління, яка повинна забезпечувати охорону всього циклу екологічних відносин - забезпечення якості довкілля, ефективне використання природоресурсного потенціалу і основний пріоритетний напрям забезпечення екологічної безпеки на відповідному підприємстві (об'єднанні), включаючи сферу виробництва якісної, екологічно чисто виготовленої продукції або надання відповідних послуг.

Це означає, що держава повинна забезпечити проведення належного моніторингу, у разі необхідності екологічного аудиту, координацію сформованої екологічної політики діяльності суб'єктів господарювання і своєчасний професійний контроль за дотриманням вимог екологічного та, зокрема, господарського законодавства щодо здійснюваної діяльності підприємством, а також у частині здійснення систематичного екологічного управління і контролю на підприємстві (об'єднанні).

Отже, вектор організаційно-управлінської діяльності мав би бути пристосований до реалізації не тільки національної, а й її складових - регіональної та місцевої екологічної політики, узгоджений із принципами транснаціональної екологічної політики, який зумовлює застосування екосистемного підходу, що є найбільш виправданим для вирішення безлічі регіональних екологічних проблем, оскільки саме він дозволяє безперешкодно долати територіально-адміністративні й, особливо, відомчі бар'єри, що склалися за останні 50 років в Україні, і якому не протистояється логічно гармонізована альтернативна тектоекоекологічного забезпечення функціонування території та екологічного управління.

У механізмі реалізації Основних напрямів державної політики України у галузі охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки важливе регульовано-забезпечувальне значення має розвинена система екологічного законодавства, основні доктринальні ідеї якої втілені в цьому основоположному політико - правовому документі, і безпосередньо пов'язаний із питаннями систематизації екологічного законодавства у формі інкорпорації та кодифікації, удосконалення правових основ управління і контролю у цій сфері правового регулювання, правового заохочення громадян та їх екологічних об'єднань на захист екологічних прав населення, посилення ролі еколого - правової освіти, культури і науки, розвитку адекватного законодавства, удосконалення міжнародно-правового регулювання у цій сфері.

Певною мірою за цей час дещо вдалося стимулювати правовим способом громадян та їх екологічних об'єднань на захист екологічних прав населення, врегулювання механізму організації використання громадської думки у процесі прийняття екологічно значущих рішень, зокрема щодо реалізації екологічно небезпечних об'єктів, здійснення іншої діяльності, що може негативно впливати на стан навколишнього природного середовища і здоров'я людей, стимулювання такої діяльності на всіх рівнях взаємодії з місцевими та державними органами екологічного управління.

У реалізації всіх компонентів екологічної політики держави особлива роль належить еколого-правовій освіті, культурі та екологічній, зокрема еколого-правовій, науці у плані розширення мережі навчальних закладів, наукових установ, викладання апробованих курсів та спецкурсів, у тому числі читання курсу «Екологічне право» у процесі підготовки фахівців гуманітарного, прикладного і технічного профілю, проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального природокористування та забезпечення екологічної безпеки, розширення періодичних наукових, науково-популярних видань і газет, заснування Екологічного вісника, що в цілому реалізовано у процесі реалізації державної екологічної політики України.

Тому не випадково, що Основні напрями реалізації державної екологічної політики, Концепція національної екологічної політики України на період до 2020 р. передбачають подальше удосконалення законодавчого забезпечення екологічної діяльності в Україні, внесення нагрітих змін та доповнень у зазначений закон, сприяння підвищенню наукової обґрунтованості, комплексності та об'єктивності акцій, особливо залучення представників спеціальних наукових установ та наукової громадськості.

Таким чином загальнодержавне управління охороною навколишнього природного середовища полягає у здійсненні в цій галузі функцій спостереження, дослідження, екологічної експертизи, контролю, прогнозування, програмування, інформування та іншої виконавчо-розпорядчої діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

ГОРЖИНСЬКА К.В.,
студентка 4 курсу
спеціальності «Менеджмент організацій і
адміністрування»
Маріупольського державного університету

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ

Можна відправитися в Єгипет, Турцію, Італію або інший курорт... Проте все більше туристів із Західної Європи їдуть в Україну, щоб помилуватися красою нашої природи. Адже у нас, дійсно, є на що подивитися. За багатством лісів Україна займає перше місце в Європі. Більше 70 тисяч річок і 30 тисяч озер

Екологічний туризм - один з видів туризму, який здійснюється в екологічно збереженому людською природою середовищі з метою пізнання природи і відпочинку. Він ґрунтується на природних багатствах, любові до природи, бажанні її пізнати з метою захисту і примноження біологічного різноманіття.

Цей вид туризму має ряд переваг, так як не вимагає великих матеріальних витрат і при цьому максимально позитивно впливає на здоров'я і самопочуття людини.

Ще кілька десятиліть тому людство не знало таких глобальних екологічних проблем як у наш час. Зараз же нелегко відшукати на карті світу екологічно чисті країни і міста. І з кожним роком їх стає все менше.

Причиною такої несприятливої ситуації є, звичайно надмірне забруднення навколишнього середовища, перенасичення шкідливими речовинами повітря, радіоактивне забруднення навколишнього середовища, в результаті використання атомних електростанцій або виробництва ядерної зброї. Саме тому екологічний туризм став таким популярним останнім часом.

На території України існують 4 біосферних та 16 природних заповідників, 12 національних природних парків.

Біосферні заповідники: Асканія-Нова, Чорноморський, Карпатський, Дунайський;

Природні заповідники: Кримський, Кізілівський, Український степовий, Луганський, Поліський, Ялтинський гірсько-лісовий, Мис Мартьян, Карадазький, Медобори, Дніпровсько-Орільський, Єланецький степ, Горгани, Казантипський, Олукський, Рівненський;

Національні природні парки: Карпатський, Шацький, Синевир, Азово-Сиваський, Вишнівецький, Подільські Товтри, Святі Гори, Яворівський, Деснянсько-Старогутський, Скопівські Бескиди, Ужанський.

Екологічний туризм набагато більш пізнавальний, ніж масовий туризм. Він базується не на ресторанах, нічних клубах, дорогих готелях, чи пляжах, а на мальовничих пейзажах, унікальних ландшафтах, пам'ятки природи, рідкісних і зникаючих видах рослин і тварин, копалин залишках доісторичних представників різних геологічних епох.

У Всесвітній туристичній організації вважають що, екотуризм це не тільки подорожі відносно недоторканих природних територій з метою споглядання ландшафтів і милування ними, а й знайомство з сучасними та історичними цінностями, які трапляються з мандрівниками.

Основою розвитку екологічного туризму в Україні є 6737 спеціально відведених територій та об'єктів природного заповідного фонду. Їх загальна площа перевищує 2350000 га, що складає більше 3,9 % всієї площі держави.

Великі перспективи для розвитку міжнародного екотуризму в Україні відкриваються внаслідок формування міждержавних природно-заповідних об'єктів. Наша держава першою у світі створила український - польсько-словацька біосферних "Східні Карпати". Створюється такий резерват і в дельті Дунаю ("Дунайські плавні"). Попереду організація подібних територій на кордонах з Польщею, Білоруссю та Росією. Кількість туристичних послуг, що надаються об'єктами природно-заповідного фонду України, постійно зростає.

Екологічний туризм має в Україні великі перспективи. Для його розвитку є відповідний природно-заповідний фонд, але потрібні законодавче забезпечення, а також організаційна та інвестиційна підтримка.

Особливо ефективно тут міжнародне співробітництво. Необхідно розробляти відповідні програми та подавати їх на міжнародні конкурси. Унікальний природно-культурний потенціал України вже зацікавив Організацію Об'єднаних Націй, Світовий банк та інші міжнародні організації. Таких зацікавлених організацій зростає.

